

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 183/2026-43

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľky **Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s.**, Panónska cesta 2, Bratislava, IČO 35 937 874, zastúpenej Advokátska kancelária ECKER – KÁN & PARTNERS, s.r.o., Zelená 2, Bratislava, a sťažovateľa **Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou**, Želova 2, Bratislava, IČO 30 796 482, zastúpeného Hillbridges, s. r. o., Gorkého 4, Bratislava, proti rozhodnutiu Úradu pre verejné obstarávanie č. 10717-6000/2019 zo 17. januára 2025 a rozhodnutiu Rady Úradu pre verejné obstarávanie č. 4551-9000/2025 a 4618-9000/2025 z 8. decembra 2025, ako aj im predchádzajúcemu postupu, takto

r o z h o d o l :

1. Ústavné sťažnosti **o d m i e t a** .
2. Návrhu na prerušenie konania **n e v y h o v u j e** .
3. Konanie o návrhu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 123 ods. 4 zákona 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **z a s t a v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavné sťažnosti sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 6. februára 2026 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky (ústavným súdom vedená pod sp. zn. Rvp 341/2026) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy rozhodnutím Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“) č. 10717-6000/2019 zo 17. januára 2025 a rozhodnutím Rady Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „rada“) č. 4551-9000/2025 a 4618-9000/2025 z 8. decembra 2025. Navrhla zrušiť napadnuté rozhodnutia ÚVO a rady a vec vrátiť ÚVO na ďalšie konanie. Žiadala priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom. Okrem toho navrhla, aby ústavný súd „a) *starostlivo posúdil možnosť*

začatia konania o súlade právnych predpisov a určenia v bode VI. uvedených ustanovení zákona č. 343/2015 Z. z. ako ustanovení, ktoré sú v rozpore s Ústavou“.

1.1. Dňa 9. februára 2026 sťažovateľka doručila ústavnému súdu podanie označené ako „Zmena a doplnenie ústavnej sťažnosti“, ktorým upustila od podnetu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy v spojení s § 123 ods. 4 zákona 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) tým spôsobom, že vypustila z ústavnej sťažnosti záverečný návrh v znení „a) starostlivo posúdil možnosť začatia konania o súlade právnych predpisov a určenia v bode VI. uvedených ustanovení zákona č. 343/2015 Z. z. ako ustanovení, ktoré sú v rozpore s Ústavou“. Navrhla, aby ústavný súd konanie o ústavnej sťažnosti prerušil a podal Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) prejudiciálne otázky v znení:

(i) „Spĺňa subjekt, akým je Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. – akciová spoločnosť, zriadená na osobitný účel uspokojovania potrieb vo všeobecnom záujme, ktorej jediným akcionárom je štát, správu jej akcií vykonáva ministerstvo zdravotníctva, pričom minister zdravotníctva vymenúva a odvoláva v zmysle stanov aj všetkých členov predstavenstva tejto akciovej spoločnosti a menuje aj členov kontrolných orgánov, všetky nutné podmienky vnútroštátneho orgánu členského štátu, ktorý je povinný dodržiavať ustanovenia smernice 2014/24/EÚ s priamym účinkom a v prípade porušenia jej ustanovení podlieha sankciám podľa čl. 2e ods. 1 a 2 smernice 89/665/EHS?“,

(ii) „Má sa smernica 89/665/EHS vykladať tak, že národný orgán príslušný na vykonávanie dohľadu vo verejných obstarávaníach, má právomoc konať aj v situácii keď vnútroštátna právna úprava členského štátu výslovne vylučuje uplatnenie predpisov o verejnom obstarávaní?“,

(iii) „Je možné, aby sa národný orgán dopustil porušenia pravidiel verejného obstarávania vyplývajúcich zo smernice 2014/24/EÚ, ak mu vnútroštátno právo výslovne prikazuje konať istým spôsobom (§ 7 ods. 3 zákona č. 581/2004 Z. z.)?“,

(iv) «Je možné, vzhľadom na judikatúru Súdneho dvora najmä vo veciach C-29/04, C-51/15 a C-796/18, preukázať existenciu verejnej zákazky na poskytovanie služieb v zmysle čl. 2 ods. 9 smernice 2014/24/EÚ posúdením tejto zákazky ako „transakcie, ktorá má viacero fáz“, pričom by sa ako jednotlivé „fázy“ posudzovali konania jednotlivých subjektov, ak ich konanie nie je výsledkom ich procesnej autonómie, ale je stanovené vnútroštátnymi predpismi týkajúcimi sa poskytovania zdravotnej starostlivosti, ergo či je možné v takom prípade považovať konanie odlišných subjektov za spoločné konanie, z ktorého by vyplývalo, že tieto subjekty mali postupovať podľa pravidiel verejného obstarávania vrátane tých, ktoré vyplývajú zo smernice 2014/24/EÚ?».

1.2. Ústavná sťažnosť bola pridelená sudkyni spravodajkyni Jane Baricovej, ktorá je členkou prvého senátu ústavného súdu.

2. Druhá ústavná sťažnosť namietajúca porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím ÚVO č. 10717-6000/2019 zo 17. januára 2025 a rozhodnutím rady č. 4551-9000/2025 a 4618-9000/2025 z 8. decembra 2025, ako aj im predchádzajúcim postupom, bola ústavnému súdu doručená sťažovateľom 6. februára 2026 a ústavným súdom pôvodne vedená pod sp. zn. Rvp 343/2026. Sťažovateľ zároveň navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutia ÚVO a rady a vec vrátiť ÚVO na ďalšie konanie a alternatívne, ak by ústavný súd nepristúpil k zrušeniu oboch napadnutých rozhodnutí, navrhol petit len vo vzťahu k rade. Žiadal priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

Okrem toho navrhol, aby ústavný súd konanie o ústavnej sťažnosti prerušil a podal Súdnemu dvoru prejudiciálne otázky v znení:

(i) „Má sa Smernica 89/665/EHS vykladať tak, že národný orgán príslušný na vykonávanie dohľadu vo verejných obstarávaníach, má právomoc konať aj v situácii keď vnútroštátna právna úprava členského štátu výslovne vylučuje uplatnenie predpisov o verejnom obstarávaní?“,

(ii) „Má sa Smernica 89/665/EHS vykladať tak, že národný orgán príslušný na vykonávanie dohľadu vo verejných obstarávaníach, má právomoc preskúmať z pohľadu pravidiel verejného obstarávania subjekt konajúci na základe vnútroštátnej právnej úpravy v správnom konaní spočívajúcom výlučne v udeľovaní povolení na prevádzkovanie ambulancií záchranej zdravotnej služby?“,

(iii) „Je možné, aby sa národný orgán dopustil porušenia pravidiel verejného obstarávania vyplývajúcich zo smernice 2014/24/EÚ, ak mu národné právo výslovne prikazuje konať istým spôsobom (vydávanie povolení pre vybrané subjekty), pričom nevstupuje do zmluvných vzťahoch s týmito subjektmi, ktoré nakoniec poskytujú služby?“,

(iv) «Je možné, vzhľadom na judikatúru SDEU vo veciach C-29/04, C-51/15 a C-796/18, preukázať existenciu verejnej zákazky na poskytovanie služieb v zmysle čl. 2 ods. 9 Smernice 2014/24 posúdením tejto zákazky ako „transakcie, ktorá má viacero fáz“, pričom by sa ako jednotlivé „fázy“ posudzovali konania jednotlivých subjektov, ak ich konanie nie je výsledkom ich procesnej autonómie, ale je stanovené vnútroštátnymi predpismi týkajúcimi sa poskytovania zdravotnej starostlivosti? Možno v takom prípade považovať konanie odlišných subjektov za spoločné konanie, z ktorého by vyplývalo, že tieto subjekty mali postupovať podľa pravidiel verejného obstarávania vrátane tých, ktoré vyplývajú zo Smernice 2014/24?».

2.1. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd „obe veci spojil na spoločné konanie“.

2.2 Ústavná sťažnosť bola pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duřovi, ktorý je členom štvrtého senátu ústavného súdu.

3. Ústavný súd uznesením č. k. PLs. ÚS 11/2026-5 z 11. februára 2026 ústavné sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 341/2026 a sp. zn. Rvp 343/2026 spojil na spoločné konanie s tým, že ďalej bude vedené pod sp. zn. Rvp 341/2026.

4. Z ústavných sťažností a ich príloh vyplýva, že ÚVO, ktorý je ústredným orgánom štátnej správy pre verejné obstarávanie, podľa § 140 a orgán príslušný podľa § 147 písm. c), § 167 ods. 2 písm. b) a § 169 v nadväznosti na § 187h ods. 6 v spojení s § 187p ods. 1 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaných subjektov – sťažovateľa ako „kontrolovaného 1“, sťažovateľky ako „kontrolovanej 2“, DÔVERA zdravotná poisťovňa, a.s., Einsteinova 25, 851 01 Bratislava, IČO 35 942 436, ako „kontrolovanej 3“ a Union zdravotná poisťovňa, a.s., Karadžičova 10, 814 53 Bratislava, IČO 36 284 831, ako „kontrolovanej 4“ – po uzavretí zmluvy v súvislosti s výberovým konaním na vydanie povolení na prevádzkovanie ambulancií záchranej zdravotnej služby týkajúcim sa 328 sídiel staníc (bodov) záchranej zdravotnej služby, ktoré vyhlásil sťažovateľ 14. júna 2019 zverejnením v denníku Hospodárske noviny a na svojom webovom sídle, a následným uzatvorením zmluvných vzťahov o poskytovaní zdravotnej starostlivosti medzi sťažovateľkou, kontrolovanou 3, kontrolovanou 4 a úspešnými uchádzačmi, ktorým boli vydané povolenia na prevádzkovanie ambulancie záchranej zdravotnej služby, v zmysle príslušných ustanovení

zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotných poisťovniach“), napadnutým rozhodnutím rozhodol, že sťažovateľ «svojím konaním, ktorým zrealizoval výberové konanie na vydanie povolení na prevádzkovanie ambulancií záchranej zdravotnej služby, týkajúce sa 328 sídiel staníc (bodov) ambulancií záchranej zdravotnej služby („ZZS“), ktoré vyhlásil kontrolovaný 1 dňa 14.06.2019 zverejnením v denníku *Hospodárske noviny* a na webovom sídle kontrolovaného 1, mimo postupov verejného obstarávania, a v dôsledku ktorého boli následne mimo postupov verejného obstarávania uzatvorené zmluvné tituly... porušil § 10 ods. 1 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj čl. 1 ods. 1 smernice 2014/24/EÚ, v spojení s § 1 ods. 2 písm. g) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj čl. 10 písm. h) smernice 2014/24/EÚ, pričom uvedené porušenia mali vplyv na výsledok verejného obstarávania.»; sťažovateľka „svojím konaním, výsledkom ktorého bolo uzatvorenie nasledovných zmluvných titulov na poskytovanie služieb ambulancií záchranej zdravotnej služby, týkajúcich sa 328 sídiel staníc (bodov) ambulancií záchranej zdravotnej služby (ZZS), na ktoré vyhlásil kontrolovaný 1 dňa 14. 6. 2019 zverejnením v denníku *Hospodárske noviny* a na webovom sídle kontrolovaného 1 výberové konanie (obstarávanie), mimo postupov verejného obstarávania... porušila § 10 ods. 1 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj čl. 1 ods. 1 smernice 2014/24/EÚ, v spojení s § 1 ods. 2 písm. g) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj čl. 10 písm. h) smernice 2014/24/EÚ, pričom uvedené porušenia mali vplyv na výsledok verejného obstarávania.“; zastavil „konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy podľa § 174 ods. 1 písm. o) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo vzťahu ku... kontrolovanému 3“, ako aj „konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy podľa § 174 ods. 1 písm. o) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo vzťahu ku... kontrolovanému 4“. Kontrolné zistenia a posúdenie zodpovednosti protiprávneho konania sťažovateľov ÚVO zhrnul v bodoch 633 až 644 rozhodnutia, ktoré má celkovo 714 strán. Na ne nadväzuje záverečné odporúčanie ÚVO v bode 654 rozhodnutia, ktoré má vo vzťahu ku sťažovateľom preventívny charakter.

5. Rozhodnutie ÚVO sťažovateľa napadli odvolaním.

6. Rada napadnutým rozhodnutím (ktoré nadobudlo právoplatnosť 9. decembra 2025) zastavila konanie o odvolaní sťažovateľa pre neuhradenie kaucie podľa § 187i ods. 13 písm. f) zákona o verejnom obstarávaní (výrok I). Odvolanie sťažovateľky zamietla a uvedené rozhodnutie ÚVO potvrdila podľa § 187i ods. 16 zákona o verejnom obstarávaní (výrok II). Sťažovateľov zhodne poučila, že „Podľa § 187i ods. 21 zákona o verejnom obstarávaní proti tomuto rozhodnutiu rady o odvolaní kontrolovaného... nemožno podať opravný prostriedok. Podľa § 187i ods. 22 zákona o verejnom obstarávaní toto rozhodnutie rady o odvolaní kontrolovaného... proti rozhodnutiu úradu vydanému v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy, ktorým sa kontrolovanému... neukladá povinnosť, nie je preskúmateľné súdom“.

6.1. K rozhodnutiu rady pripojil odlišné stanovisko jeden z jej členov, ktorý s poukazom na úpravu právneho režimu poskytovania a organizácie záchranej zdravotnej služby v zákone

č. 579/2004 Z. z. o záchranej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o záchranej zdravotnej službe“), ako aj v súvisiacich zdravotníckych predpisoch vrátane zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti“) a zákona o zdravotných poisťovniach, ktoré tvoria *lex specialis* k zákonu o verejnom obstarávaní, pokiaľ ide o samotné určenie siete staníc záchranej zdravotnej služby, licenčné konanie a podmienky povolení na prevádzkovanie ambulancií záchranej zdravotnej služby, a teda aj kľúčové rozhodnutia o tom, kto v danom území zabezpečuje predmetnú verejnú službu, vyslovil názor o nedostatku vecnej pôsobnosti ÚVO posudzovať zákonnosť postupu, ktorý bol vykonaný v rámci licenčného režimu záchranej zdravotnej služby podľa týchto osobitných zákonov, ako aj o nemožnosti vychádzať z predbežnej odpovede ÚVO na zásadnú otázku súladu tohto *lex specialis* s právom Európskej únie. V tomto kontexte rada mala rozhodnutie ÚVO zrušiť pre nesprávne právne posúdenie veci spočívajúce v prekročení pôsobnosti ÚVO a vec v potrebnom rozsahu postúpiť príslušným orgánom alebo zastaviť konanie z dôvodu nedostatku kompetencie ÚVO konať.

II.

Argumentácia sťažovateľov

7. Sťažovateľka je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je vykonávanie verejného zdravotného poistenia v súlade so zákonom o zdravotných poisťovniach. Na 37 stranách ústavnej sťažnosti a 9 stranách jej zmeny a doplnenia uvádza, že ÚVO z vlastného podnetu začal (3. júla 2020) proti nej konanie o preskúmanie úkonov po uzavretí zmluvy. V priebehu konania sa opakovane domáhala zastavenia konania, pričom namietala nielen to, že nie je subjektom v postavení vnútroštátneho orgánu členského štátu a vo vzťahu k uzatváraniu zmlúv na prevádzkovanie ambulancií záchranej zdravotnej služby nebola povinná aplikovať priamy účinok práva Európskej únie, ale aj to, že vo vzťahu k nej ÚVO nedisponuje kontrolnou právomocou. S poukazom na to, že Súdny dvor uznesením z 22. decembra 2022 (zverejnenom v Úradnom vestníku Európskej únie 20. februára 2023) vo veci C-204/22 z dôvodu zjavnej neprípustnosti zamietol návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný rozhodnutím ÚVO (<https://infocuria.curia.europa.eu/tabs/document?source=document&text=&docid=269081&pageIndex=0&doclang=sk&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2864085>), vytkla ÚVO, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, čo sa týka povinnosti sťažovateľky aplikovať v danom prípade priamy účinok smernice Európskeho parlamentu a rady 2014/24/EÚ o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (ďalej len „smernica o verejnom obstarávaní“), že nesprávne právne posúdil vnútroštátnu právnu úpravu, najmä postup podľa osobitných zdravotníckych zákonov predpisov a nemožnosť aplikácie zákona o verejnom obstarávaní, že nesprávne interpretoval normy európskeho práva, že nebol oprávnený zadať znalcovi a právnickej fakulte vypracovanie odborných posudkov na posúdenie právnych otázok, na účel ich použitia v revíznom postupe voči kontrolovaným subjektom, ako aj to, že nezákonne a svojvoľne rozšíril skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 182 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní o porušenie povinnosti aplikovať priamy účinok práva Európskej únie. Napriek uvedenému ÚVO, považujúc sťažovateľku za verejného obstarávateľa podľa § 7 ods. 1 písm. d) v spojení s § 7 ods. 2

zákona o verejnom obstarávaní, napadnutým rozhodnutím rozhodol, že vo vzťahu k predmetu zákazky porušila povinnosť postupovať podľa zákona o verejnom obstarávaní, ako aj povinnosť aplikovať priamy účinok práva Európskej únie (bod 4 uznesenia ústavného súdu). O odvolaní sťažovateľky proti uvedenému rozhodnutiu ÚVO rada rozhodla napadnutým rozhodnutím (bod 6 uznesenia ústavného súdu) po lehote ustanovenej § 187 ods. 17 zákona o verejnom obstarávaní (do 45 dní odo dňa postúpenia odvolania ÚVO), v rozpore s princípom dobrej verejnej správy, hoci si bola vedomá, že povolenia na prevádzkovanie ambulancie záchranej zdravotnej služby sa vydávali samostatne pre každé sídlo stanice ambulancie záchranej zdravotnej služby na šesť rokov (§ 15 ods. 2 zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti).

8. V zásade identické námietky ako sťažovateľka vzniesol v konaní o preskúmanie úkonov po uzavretí zmluvy aj sťažovateľ, ktorý je právnickou osobou a ktorej sa podľa zákona o zdravotných poisťovniach v oblasti verejnej správy zveruje vykonávanie dohľadu nad verejným zdravotným poistením a dohľadu nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti, pričom ich zopakoval na 45 stranách svojej ústavnej sťažnosti. Aj sťažovateľ ÚVO považoval za verejného obstarávateľa podľa § 7 ods. 1 písm. d) v spojení s § 7 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní a napadnutým rozhodnutím rozhodol, že vo vzťahu k predmetu zákazky porušil povinnosť postupovať podľa zákona o verejnom obstarávaní, ako aj povinnosť aplikovať priamy účinok práva Európskej únie (bod 4 uznesenia ústavného súdu). Na rozdiel od sťažovateľky konanie o odvolaní sťažovateľa rada zastavila pre neuhradenie kaucie (bod 6 uznesenia ústavného súdu), hoci si bola vedomá, že túto už uhradila sťažovateľka. V tejto súvislosti sťažovateľ zastáva názor, že rada týmto spôsobom rozhodnúť nemohla, keďže sama posudzovala konanie sťažovateľov spoločne ako jednu zákazku. S poukazom na to, že napadnuté rozhodnutia ÚVO a rady vytvárajú základ pre uplatňovanie sankčných nárokov proti sťažovateľovi, navyše, namieta aj ohrozenie svojej majetkovej integrity.

9. Čo sa týka splnenia podmienok konania pred ústavným súdom, sťažovateľka v ústavnej sťažnosti s poukazom na právne závery uznesenia Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sfk/135/2022 zo 14. júla 2023 uvádza, že táto je jediným dostupným prostriedkom ochrany jej Ústavou garantovaných práv a že len ústavný súd môže zabezpečiť autoritatívny a záväzný výklad relevantných ustanovení práva Európskej únie Súdnym dvorom prostredníctvom iniciácie prejudiciálneho konania.

10. Aj sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zastáva názor, že neexistuje reálna možnosť prieskumu napadnutých rozhodnutí ÚVO a rady v rámci správneho súdnictva, preto ich zrušenie ústavným súdom považuje za najefektívnejší a ústavne najkonzistentnejší spôsob ochrany jeho základných práv. Na podporu uvedených argumentov poukazuje na právny záver uznesenia ústavného súdu č. k. II. ÚS 156/2025-40 z 26. marca 2025, podľa ktorého „... nemožno spravodlivo požadovať od osoby dotknutej na jej právach rozhodnutím orgánu verejnej moci, aby sa dožadovala súdnej ochrany v rozpore s explicitným znením zákonnej normy, ktorá jej súdnu ochranu nepriznáva. Na druhej strane od správneho súdu nemožno požadovať, aby si za použitia ústavne súladného výkladu atrahoval právomoc, ktorú mu zákonodarca explicitne upiera. Z uvedených dôvodov ústavný súd pripustil prieskum napadnutého rozhodnutia na základe ústavnej sťažnosti sťažovateľiek, aby tak materiálne naplnil požiadavku ochrany ústavných práv súkromných právnických osôb, ktoré sa naň obrátili so svojimi sťažnosťami, a aby tak naplnil dikciu zákazu odmietnutia spravodlivosti.“

III.

Predbežné prerokovanie ústavných sťažností

11. Predmetom ústavných sťažností je námietka porušenia základných práv sťažovateľov označených v bodoch 1 a 2 uvedeného rozhodnutia ústavného súdu napadnutými rozhodnutiami ÚVO a rady založená primárne na nedostatku vecnej pôsobnosti ÚVO posudzovať zákonnosť postupu, ktorý bol vykonaný v rámci licenčného režimu záchranej zdravotnej služby podľa osobitných zákonov, a nedostatku jeho právomoci obracať sa na Súdny dvor s prejudiciálnymi otázkami. Sťažovatelia tvrdia, že napadnuté rozhodnutia ÚVO a rady sú zo súdneho prieskumu *ex lege* vylúčené, a že ústavný súd je jediným súdnym orgánom, ktorý môže poskytnúť ochranu ich právam či už procesného alebo majetkového charakteru.

12. V danom prípade treba vychádzať zo skutočnosti, že v roku 2019 prebehli v Slovenskej republike významné zmeny v prevádzkovaní ambulancií záchranej zdravotnej služby. Zákom č. 139/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (účinným od 1. júna 2019), došlo k zmene pravidiel pre udeľovanie povolení na prevádzkovanie ambulancie záchranej zdravotnej služby, ako aj pre vyhlásenie výberového konania na vydanie povolenia na prevádzkovanie ambulancie záchranej zdravotnej služby, pričom tieto kompetencie prešli z ministerstva zdravotníctva na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (sťažovateľa). Oznámenie o výsledkoch výberového konania na vydanie povolenia na prevádzkovanie ambulancií sťažovateľ zverejnil v auguste 2019 (https://www.udzs-sk.sk/documents/14214/119026/TS_zachranky_23.8.2019.pdf), a tým sa nanovo definovala sieť staníc záchranej zdravotnej služby. Možnými prepojeniami členov výberovej komisie na niektorých víťazov výberového konania či možným obídením zákona o verejnom obstarávaní sa podľa medializovaných informácií (Hospodárske noviny, Pravda, SME a iné) zaoberala okrem Úradu pre verejné obstarávanie aj Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) a Európska komisia, ktorá napokon sankčné konanie proti Slovenskej republike nezačala. V tejto súvislosti vláda Slovenskej republiky odvolala predsedu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, avšak jeho odvolanie sa prevádzkovateľov ambulancií záchranej zdravotnej služby nedotklo. Kompetencia uskutočniť výberové konanie následne prešla na ministerstvo zdravotníctva (od 1. januára 2024) a neskôr na operačné stredisko tiesňového volania záchranej zdravotnej služby, ak v odseku 15 zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti nebolo ustanovené inak (od 15. apríla 2025). „Záchrankový tender“ vyhlásený v roku 2025 bol ministrom zdravotníctva Slovenskej republiky zrušený a v súvislosti s ním generálna prokuratúra podala na Správnom súde v Bratislave (ďalej len „správny súd“) 32 správnych žalôb.

13. Z uvedeného vyplýva, že štát (Slovenská republika) plní svoje funkcie prostredníctvom rôznych osôb, orgánov či zložiek v rozsahu právnym poriadkom im zverenej právomoci a pôsobnosti, ktorého základ predstavuje ústava ako „právny a politický dokument vytvárajúci ústavnoprávnu základňu pre legislatívnu činnosť a tvorbu ďalších právnych noriem, ako i pre inštitucionálne a demokratické riadenie štátu a spoločnosti“ (Chovanec, J., Palúš, I. Lexikón ústavného práva. Procom 2004. s. 133 – 134.).

14. Ústredné orgány štátnej správy a miestne orgány štátnej správy sa zriaďujú zákonom (čl. 122 ústavy). „V súlade s princípom legality verejnej moci umožňuje Ústava zriaďovať ústredné orgány štátnej správy a miestne orgány štátnej správy len zákonom. Ústredné orgány štátnej správy zriaďuje kompetenčný zákon, ktorý v súčasnosti zakotvuje existenciu štrnástich ministerstiev a desiatich ďalších ústredných orgánov štátnej správy. Z hľadiska spôsobu zriaďovania niet rozdielu medzi ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy. Pokiaľ však ide o spôsob ich fungovania a riadenia, podstatným rozdielom je, že na čele ministerstva vždy nevyhnutne stojí člen vlády, kým na čele iného ústredného orgánu štátnej správy nie. Ústredným orgánom štátnej správy nie je vláda, ktorej kreácia a postavenie sú upravené priamo Ústavou. Naopak, podstatným znakom orgánov štátnej správy, tak ústredných, ako aj miestnych, je, že ich kreáciu, postavenie a právomoci neupravuje Ústava, ale zákon. Výkonnú moc nemožno stotožňovať s orgánmi štátnej správy, keďže výkonná moc je pojmom podstatne širším.“ (SVÁK, J., OROSZ, L. A KOLEKTÍV. Ústava Slovenskej republiky – Zväzok I., Wolters Kluwer, 2021. k čl. 122.).

15. Ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy (medzi ktoré patrí aj ÚVO) sa podieľajú na tvorbe jednotnej štátnej politiky v jednotlivých oblastiach, uskutočňujú túto politiku, vykonávajú v rozsahu svojej pôsobnosti štátnu správu a plnia ďalšie úlohy ustanovené v ústavných zákonoch, zákonoch a iných všeobecne záväzných právnych predpisoch. Ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy v rozsahu vymedzenej pôsobnosti plnia voči orgánom Európskej únie informačnú a oznamovaciu povinnosť, ktorá im vyplýva z právne záväzných aktov týchto orgánov. Ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy sa starajú o náležitú právnu úpravu vecí patriacich do ich pôsobnosti. Pripravujú návrhy zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zverejňujú ich a po prerokovaní v pripomienkovom konaní predkladajú vláde; dbajú aj o dodržiavanie zákonnosti v oblasti svojej pôsobnosti. Činnosť ministerstiev prostredníctvom ministrov a činnosť ostatných ústredných orgánov štátnej správy prostredníctvom ich štatutárnych orgánov riadi, koordinuje a kontroluje vláda (§ 35 ods. 2 a 7, § 37, § 39 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov).

16. ÚVO začal konanie o preskúmanie úkonov po uzavretí zmluvy podľa § 169 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní proti sťažovateľom z vlastného podnetu 3. júla 2020. Hoci sa právna úprava tohto konania viackrát menila a dopĺňala (bod 12 uznesenia ústavného súdu), zákonodarca nikdy nezveril ÚVO (súdnu) právomoc obracať sa Súdny dvor s prejudiciálnymi otázkami.

17. Ani Súdny dvor, na ktorý sa ÚVO 16. marca 2022 obrátil s prejudiciálnymi otázkami, nepovažoval tento orgán ústrednej štátnej správy za „súdny orgán“ a uznesením z 22. decembra 2022 (zverejnenom v Úradnom vestníku Európskej únie 20. februára 2023) vo veci C-204/22 jeho návrh na začatie prejudiciálneho konania zamietol z dôvodu zjavnej neprípustnosti (bod 7 uznesenia ústavného súdu). V bode 60 uvedeného rozhodnutia pritom jasne uviedol, že „*právomoc začať konania z úradnej moci a ukladať pokuty je nepriamym dôkazom toho, že vnútroštátny orgán nevykonáva súdne funkcie*“. Z bodov 69 až 73 uvedeného rozhodnutia zároveň vyplýva že «*Súdny dvor sa vo svojej žiadosti o informácie z 3. mája 2022 osobitne pýtal Úradu na „súdne opravné prostriedky, ktorými je možné napadnúť rozhodnutia takto prijaté [Úradom], a jeho úlohu pred príslušnými súdmi*“. Z odpovede na túto otázku sa zdá, že tento Úrad poskytol Súdnemu dvoru len neúplné informácie... Úrad sa totiž obmedzil na uvedenie toho, že niektoré z jeho rozhodnutí nemôžu byť predmetom súdneho preskúmania. Ide jednak o rozhodnutia prijaté na konci konania

o urovnaní, v rámci ktorého kontrolovaný subjekt nespochybňuje porušenie konštatované týmto Úradom, za čo mu Úrad uloží len zníženú sankciu, a jednak o rozhodnutia prijaté na základe § 175 ods. 4 prvej vety zákona o verejnom obstarávaní, ktoré taxatívne „vymenúvajú“ ustanovenia uplatniteľnej právnej úpravy, ktoré dotknuté subjekty porušili... V tejto súvislosti treba uviesť, že konanie o urovnaní je len procesným prostriedkom, ktorý umožňuje Úradu sankcionovať kontrolovaný subjekt. Ako vyplýva z bodu 41 tohto uznesenia, rozhodnutia prijaté podľa § 175 ods. 4 prvej vety zákona o verejnom obstarávaní slúžia ako základ pre rozhodnutia o uložení sankcie, ktoré tento Úrad môže prijať. Úrad však neposkytol informácie, pokiaľ ide o opravné prostriedky umožňujúce napadnúť takéto rozhodnutia... Za týchto podmienok treba konštatovať, že Úrad neuviedol dostatočné informácie, ktoré by Súdnemu dvoru umožnili overiť, že rozhodnutia, ktoré možno prijať na konci konania vo veci samej, nepodliehajú súdnemu preskúmaniu... Samotný Úrad však tvrdí, že jeho rozhodnutie zastaviť konanie o preskúmanie v prípade, že nezistí porušenie zákona, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania, môže byť predmetom súdneho preskúmania a že v rámci tejto prípadnej žaloby koná ako žalovaný pred súdom, na ktorý bola podaná.».

18. Uvedené závery Súdného dvora mohli aktivovať ústredné orgány štátnej správy k prijatiu potrebných legislatívnych zmien, keďže ministerstvo zdravotníctva už v liste doručenom ÚVO 13. novembra 2019 uviedlo, že „predmetom výberového konania nie je zadanie zákazky na dodanie tovaru alebo služieb v zmysle ust. § 1 zákona o verejnom obstarávaní, ale hodnotenie splnenia podmienok ustanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi na vydanie povolenia na prevádzkovanie ambulancie záchranej zdravotnej služby..., že sa nestotožňuje so záverom, že Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vystupuje v procese výberového konania ako verejný obstarávateľ, pre aplikáciu pravidiel a zákona o verejnom obstarávaní absentuje existencia subjektu verejného obstarávateľa... že nedochádza k uzatvoreniu odplatnej zmluvy medzi Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a úspešným uchádzačom, a že výberové konanie nespĺňa definičné znaky hospodárskej súťaže. Zo strany uchádzačov nebolo predmetom predkladaných žiadostí predkladané ponúk, ponúknuť služby za odplatu, ktorá by bola výsledkom súťaže medzi uchádzačmi, ale preukázať splnenie podmienok určených všeobecne záväznými právnymi predpismi za účelom poskytovania neodkladnej zdravotnej starostlivosti za úhradu ustanovenú vykonávacími predpismi bez možnosti ovplyvnenia jej výšky.“. Ministerstvo zdravotníctva zároveň zdôraznilo, že „je nesporné, že poskytovanie záchranej zdravotnej služby je sociálnou službou všeobecného významu, ktorú je potrebné subsumovať pod čl. 1 bodu 6 Smernice bez toho, aby sa na tento proces vzťahovali predpisy o verejnom obstarávaní.“ (bod 22 napadnutého rozhodnutia ÚVO).

19. Ústavný súd považuje záujem sťažovateľov (kontrolovaných) na zodpovedaní kľúčovej otázky, či existuje vecná pôsobnosť ÚVO, posudzovať zákonnosť postupu, ktorý bol vykonaný v rámci licenčného režimu záchranej zdravotnej služby podľa osobitných zákonov, za legitímny, nesúhlasí však s ich názorom, že uvedená otázka môže byť vyriešená len prostredníctvom ústavného súdu.

20. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení základných práv a slobôd sťažovateľov a vecne sa zaoberať ústavnými sťažnosťami len za predpokladu, že sa sťažovatelia nemôžu ani v budúcnosti nebudú môcť domáhať ich ochrany pred iným súdom využitím takých právnych prostriedkov, ktoré im zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu

na konanie o ústavných sťažnostiach. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám (a právnickým osobám) zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05 a iné). Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyjadrený v čl. 127 ods. 1 ústavy zároveň vylučuje, aby si sťažovateľ vyberal spôsob ochrany svojho základného práva a orgán verejnej moci, pred ktorým ho uplatní (m. m. IV. ÚS 21/02). Každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, teda musí rešpektovať postupnosť jeho ochrany a pred tým, ako podá ústavnú sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci (všeobecný súd), ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 128/04, II. ÚS 363/2011, I. ÚS 368/2025).

21. V posudzovanom prípade niet žiadnych pochyb o tom, že napadnuté rozhodnutia ÚVO a rady „slúžia ako základ pre rozhodnutia o uložení sankcie, ktoré Úrad môže prijať“, ako to uviedol Súdny dvor, a vyplýva to aj z bodov 137 až 140 a 547 napadnutého rozhodnutia ÚVO, ktoré sťažovatelia považujú za nezákonné.

22. Prípadné rozhodnutie ÚVO o uložení sankcie za protiprávne konanie, ktoré bude spôsobilé zasiahnuť do majetkových práv sťažovateľov, nemožno vylúčiť zo súdneho prieskumu v rámci správneho súdnictva [§ 182 zákona o verejnom obstarávaní v spojení s § 6 a § 194 Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“)].

23. Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, voči ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná (III. ÚS 502/2015). Pri posudzovaní toho, či rozhodnutia orgánu verejnej moci podliehajú súdnemu prieskumu je nevyhnutné skúmať, či svojimi účinkami smerujú ku konkrétnemu adresátovi práva, a zakladajú mu priamo alebo sprostredkovane práva alebo povinnosti. Pokiaľ rozhodnutia orgánu verejnej správy obsahujú konkrétny príkaz alebo zákaz, aby sa sťažovatelia správali určitým spôsobom (teda nie odporúčanie), podliehajú súdnemu prieskumu v rámci správneho súdnictva. Vyhovieť nemožno takému návrhu na začatie konania v správnom súdnictve (správnej žalobe), ktorého prerokovanie síce vedie k zisteniu formálneho rozporu činnosti verejnej správy so zákonom, no zároveň v ňom nebude preukázaný žiaden zásah do individuálnej sféry žalobcu.

24. Pri apelačnom systéme, ktorým sú ovládané konania správnych orgánov, je nielen právoplatnosť, ale aj rozsah ukladaných, menených alebo zrušovaných práv závislý od rozhodnutia odvolacieho orgánu. Až týmto rozhodnutím, ak bolo podané odvolanie, sa rozhodlo *de iure* o právach a povinnostiach – nastali ich hmotnoprávne účinky. Preskúmaniu súdom podliehajú aj rozhodnutia správnych orgánov, ktoré rozhodli v poslednom stupni a ktorými bolo konanie zastavené (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 SŽ 45/97 z 25. septembra 1997).

25. V tejto súvislosti ústavný súd v prvom rade považuje za vhodné pripomenúť, že z prieskumu v správnom súdnictve nesmie byť podľa čl. 46 ods. 2 druhej vety ústavy vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd. Týmto ustanovením sa zaručuje prístup k súdu – v tomto prípade správneho súdu. Aj keď je odopretie súdnej ochrany vo veciach prieskumu rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy v niektorých prípadoch dovolené „*ex lege*“, tento postup nie je ale namieste v prípade, ak ide o rozhodnutia a postupy, ktoré sa týkajú základných práv a slobôd (II. ÚS 50/01). Druhá veta čl. 46 ods. 2 ústavy túto skutočnosť výslovne potvrdzuje, keď uvádza: „Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.“ Citovaná ústavná norma žiadnym spôsobom neustanovuje, v akom type správneho súdneho konania a na základe akého návrhu majú správne súdy takéto rozhodnutia preskúmať, a ani sa nezmieňuje o druh rozhodnutí, ktoré by mohli byť (z tohto dôvodu) vylúčené zo súdneho preskúmania, pretože smeruje výlučne k ich obsahovej stránke a jej prostredníctvom k základným právam (a to vrátane práv procesných) a slobodám. V dôsledku toho v prípade, keď sa rozhodnutie, resp. postup orgánu verejnej správy (bez ohľadu na jeho druh či formálne označenie) dotýka niektorého zo základných práv a slobôd, z právomoci súdov nesmie byť vylúčené. Vylúčenie takéhoto rozhodnutia zo súdneho prieskumu v správnom súdnictve môže signalizovať porušenie čl. 46 ods. 2 druhej vety ústavy. Nemožno pritom opomenúť, že napriek prípadnej možnosti podradenia určitého rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy pod negatívne vymedzenie právomoci správneho súdnictva v zmysle § 7 SSP alebo osobitného predpisu bolo by aj takéto rozhodnutie alebo opatrenie preskúmateľné správnymi súdmi v prípade nastúpenia tzv. generálnej klauzuly danej čl. 46 ods. 2 ústavy.

26. Nemožno teda celkom eliminovať, aby sa aj rozhodnutia uvedené v § 7 SSP alebo ktorých preskúmateľnosť správnym súdom vylučujú osobitné predpisy (ako je tomu v prejednávanej veci), nemohli dotýkať základných ľudských práv a slobôd či dokonca ich porušovať, preto ústavne súladný výklad týchto ustanovení vyžaduje, aby správny súd zisťoval, či rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktoré mu bolo príslušným spôsobom predložené na preskúmanie jeho zákonnosti, sa svojím obsahom súčasne nedotýka základných práv a slobôd účastníka konania, ktoré mu zaručuje ústava alebo príslušná medzinárodná zmluva o ľudských právach a základných slobodách (II. ÚS 50/01, I. ÚS 52/02, III. ÚS 238/2015). Už aj zo starších nálezov ústavného súdu (o. i. napr. PL. ÚS 18/98, I. ÚS 37/95, II. ÚS 50/01, I. ÚS 354/08) pritom vyplýva, že všeobecné súdy, resp. správne súdy nemôžu vylúčiť rozhodnutie orgánu verejnej správy z preskúmania len preto, že je uvedené ako nepreskúmateľné v Správnom súdnom poriadku alebo v osobitných predpisoch, ale musia zároveň posúdiť jeho vplyv na základné ľudské práva a slobody (III. ÚS 572/2015).

27. Ústavný súd na tomto mieste zdôrazňuje, že výnimky z aplikácie čl. 46 ods. 2 ústavy, i keď sú ustanovené zákonom, nie je možné vykladať extenzívne, ale treba ku nim pristupovať reštriktívne. Možnosť súdnej kontroly verejnej moci je nepopierateľne neoddeliteľným atribútom právneho demokratického štátu, avšak v prvom rade sa treba obrátiť na správne súdy a až po vyčerpaní tejto možnosti na ústavný súd (k tomu bližšie bod 20 odôvodnenia tohto uznesenia).

28. Okrem toho osobitnými typmi správnej žaloby sa žalobca pred správnym súdom môže domáhať odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy v začatom administratívnom konaní (§ 242 a nasl. SSP), ako aj ochrany pred iným zásahom orgánu verejnej správy, ak takýto zásah alebo jeho následky trvajú alebo ak hrozí jeho opakovanie, resp. určenia nezákonnosti už skončeného iného zásahu orgánu verejnej správy, ak počas jeho trvania nebolo možné podať žalobu podľa odseku 1

a rozhodnutie správneho súdu je dôležité na náhradu škody alebo inú ochranu práv žalobcu (§ 252 ods. 1 a 2 SSP).

29. Prijatím Správneho súdneho poriadku bol zachovaný pôvodný inštitút nezákonného zásahu orgánu verejnej moci, ale v rozšírenej a prepracovanej podobe, keď termín „nezákonný zásah“ bol nahradený termínom „iný zásah“, ktorý je legálne definovaný v § 3 ods. 1 písm. e) SSP ako „faktický postup vykonaný pri plnení úloh v oblasti verejnej správy, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté; iným zásahom je aj postup orgánu verejnej správy pri výkone kontroly alebo inšpekcie podľa osobitného predpisu, ak ním sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté“. Tento typ správnej žaloby proti inému zásahu orgánu verejnej správy poskytuje ochranu dotknutým právam a právom chráneným záujmom žalobcu v podobe negatívnej zásahovej žaloby (§ 252 ods. 1 SSP) smerujúcej proti trvajúcim alebo potenciálne opakovaným zásahom. Zároveň sa v § 252 ods. 2 SSP zaviedla možnosť domáhať sa určenia nezákonnosti už skončeného zásahu orgánu verejnej správy, ak počas jeho trvania nebolo možné podať negatívnu žalobu a zároveň rozhodnutie je dôležité pre náhradu škody, resp. ochranu iných práv žalobcu. To znamená, že ak objektívne nebolo možné podať žalobu počas trvania zásahu alebo jeho následkov, resp. tu neexistuje objektívna hrozba opakovania, je na mieste podať žalobu určovaciu (m. m. IV. ÚS 246/2024).

30. V prípade podania správnej žaloby sťažovateľmi ako žalobcami založenej na nedostatku vecnej pôsobnosti ÚVO ako žalovaného posudzovať zákonnosť postupu, ktorý bol vykonaný v rámci licenčného režimu záchranej zdravotnej služby podľa osobitných zákonov, správny súd nemôže vychádzať len z tvrdení ÚVO o existencii jeho vecnej pôsobnosti podľa zákona o verejnom obstarávaní, ale je povinný takéto tvrdenie ÚVO verifikovať, a to obzvlášť za situácie, ak z listinného dôkazu založeného v administratívnom spise – vyjadrenia ústredného orgánu štátnej správy pre zdravotnú starostlivosť, ochranu zdravia, verejné zdravotné poistenie a iné (ministerstva zdravotníctva) – vyplýva, že má na danú problematiku rovnaký právny názor ako sťažovateľa.

31. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd ústavné sťažnosti sťažovateľov odmietol z dôvodu neprípustnosti [§ 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde], keďže ochranu označeným právam sťažovateľov mohli a v budúcnosti môžu poskytnúť správne súdy (bod 1 výroku uznesenia ústavného súdu).

32. Právny záver uznesenia ústavného súdu č. k. II. ÚS 156/2025-40 z 26. marca 2025 nie je aplikovateľný na vec sťažovateľky pre jej skutkovú a právnu odlišnosť.

33. Návrhu sťažovateľov na prerušenie konania podľa § 61 ods. 1 zákona ústavnom súde ústavný súd nemohol vyhovieť (bod 2 výroku uznesenia ústavného súdu). Návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie je oprávnený podať ktorýkoľvek všeobecný súd, a to podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Rozhodnutie o návrhu má formu uznesenia a obsahom výroku je predloženie prejudiciálnych otázok, ktoré sa týkajú interpretácie alebo platnosti práva Európskej únie. V prípade, že ústavný súd takýto návrh podá, musí v nadväznosti naň podľa § 61 ods. 1 zákona o ústavnom súde konanie prerušiť. V rámci prejudiciálneho konania však musí medzi sporom vo veci samej a ustanoveniami práva Európskej únie, o ktorých výklad sa žiada, existovať taká spojitosť, aby tento výklad bol objektívne nevyhnutný na rozhodnutie, ktoré

musí vnútroštátny súd prijať (rozsudok Súdneho dvora z 26. 3. 2020, Miasto Łowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 48).

34. Návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy v spojení s § 123 ods. 4 zákona o ústavnom súde sťažovateľka vzala späť, preto ústavný súd konanie o ňom zastavil (§ 77 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu